

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Vastuualuejohtaja Matti Järvinen

17.4.2024

Millaista palvelua tavoittelemme

- Tarjotaan tukea asiakkaille helposti saatavasti arkiympäristössä.
- Lisätään asiakkaiden osallisuutta palvelujen toteuttamisessa, suunnittelussa ja arvioinnissa.
- Lisätään perustason ja erikoissairaanhoidon yhteistoiminnan portaattomuutta.
- Palvelut toteutetaan niin, että asiakkaiden itsemääräämisoikeus toteutuu, asiakkaiden kokemukset osaamisestaan ja pystyvyydestään kasvavat, asiakkaiden yhteisöllisyyden kokemukset kasvavat.
- Päihde- ja mielenterveyspalveluja on tarjolla koko hyvinvointialueella. Palvelujen keskittyminen on siellä missä on eniten tarvetta.
- Avopalvelut ovat aina ensisijaisia. Palvelua viedään myös asiakkaan kotiin ja asiakkaan muihin toimintaympäristöihin asiakkaan tarpeiden mukaan siten että asiakkaan itsenäinen pärjääminen ja elämänhallinta lisääntyy.
- Hyvien käytäntöjen säilyttäminen lähipalvelujen näkökulmasta.

Mielenterveyskriisin 5 kiteytystä

- 1. Mielenterveyden häiriöiden kustannukset ovat noin 5% BKT:stä, yli 10mrd€ vuodessa (OECD)
- 2. Mielenterveyden häiriöt ovat suurin työkyvyttömyyseläkkeiden ja sairauslomien aiheuttaja
- 3. Erityisesti nuorilla merkittävin terveysongelma, joka voi hoitamattomana uhata koko elämänuraa
- 4. Ongelmat vain kasvavat, vaikka jo 2% aikuisista käy KELAn tuella pitkässä kuntoutuspsykoterapiassa
- 5. Perustason mielenterveyspalvelut ovat liian vähäisiä, ja erikoissairaanhoido on tukkeutunut lähetteiden kasvun ja työvoimapulan yhdistelmästä

• Jesper Ekelund/HUS 8.2.2024

Mielenterveyden häiriöiden kustannukset >10 mrd €/v

- Mielenterveysstrategian arvio 11 mrd € 2015. 5% BKT:stä.
- Tämän jälkeen tilanne on selkeästi pahentunut.
- Suurin osa kuluista on työkyvyttömyydestä ja sosiaalieduista syntyviä. Alle neljäsosa on terveydenhuollon kuluja. Ja murto-osa avohoidon kustannuksia.
- Perustason mielenterveyspalvelut on toistuvasti arvioitu kustannuksia säästäviksi (WHO:n mukaan noin nelinkertaisesti kustannuksiin verrattuna).

Toiminnan viitekehyksenä toipumisorientaatio

- Toipumisorientaatiolla tarkoitetaan ajattelun ja toiminnan viitekehystä, jossa painottuvat voimavarat, osallisuus, toivo, merkityksellisyys, positiivinen mielenterveys, yksilöllisyys, kokonaisvaltaisuus ja kumppanuuteen perustuva asiakkuussuhde.
- Toipumisorientaation taustalla
 - Kansalaisyhteiskunta – kaikkien oikeus yhtäläiseen osallisuuteen ja toimintamahdollisuuksiin muiden kanssa.
 - Akuuttihoiton kritiikki – irralliset hoitotoimenpiteet ovat vaikutukseltaan lyhytaikaisia, poistavat parhaimmillaan oireet, mutta eivät auta kokonaisvaltaisessa ja pitkäkestoisessa muutoksessa kohti oman elämän hallintaa ja hyvinvointia.
- Kyse on ihmisen koko elämänkokonaisuudesta. Sairaus on vain yksi osa sitä eikä sairaus määritä ihmistä. Ihminen voi elää tyydytystä tuovaa, merkityksellistä ja toivorikasta elämää sairauden aiheuttamista rajoituksista huolimatta.
- Asiakas ja ammattilainen sopivat hoidon tavoitteet yhdessä asiakkaan lähtökohdista käsin. Asiakas on tässä kuskien paikalla, sillä asiakas on oman hyvinvointinsa asiantuntija, ammattilainen on järjestelmän ja sen toiminnan asiantuntija.
- Toipumisorientoitunut kohtaaminen on ratkaisukeskeinen, voimavarakeskeinen, keskittyy positiivisiin asioihin, ei ongelmiin.
- Keskeistä on asiakkaan itsemääräämisoikeus, pystyvyyden kokemusten aikaansaaminen ja yhteisöihin integroituminen.
- Auttamissuhteiden pitää muuttua asiantuntija-potilas -suhteesta enemmänkin valmennus- tai kumppanuussuhteeseen.
- Asiakkaalle pitää tarjota sitä mitä hän tarvitsee, ei vain sitä mitä nyt on tarjolla.
- Ei keskitytä diagnooseihin, vaan tuetaan asiakkaan identiteetin vahvistumista ja uskoa omiin voimavaroihin ja kykyihin.
- Toipumisorientaation viitekehyksessä toipuminen tarkoittaa ihmisen omaa kokemusta elämän mielekkyydestä.

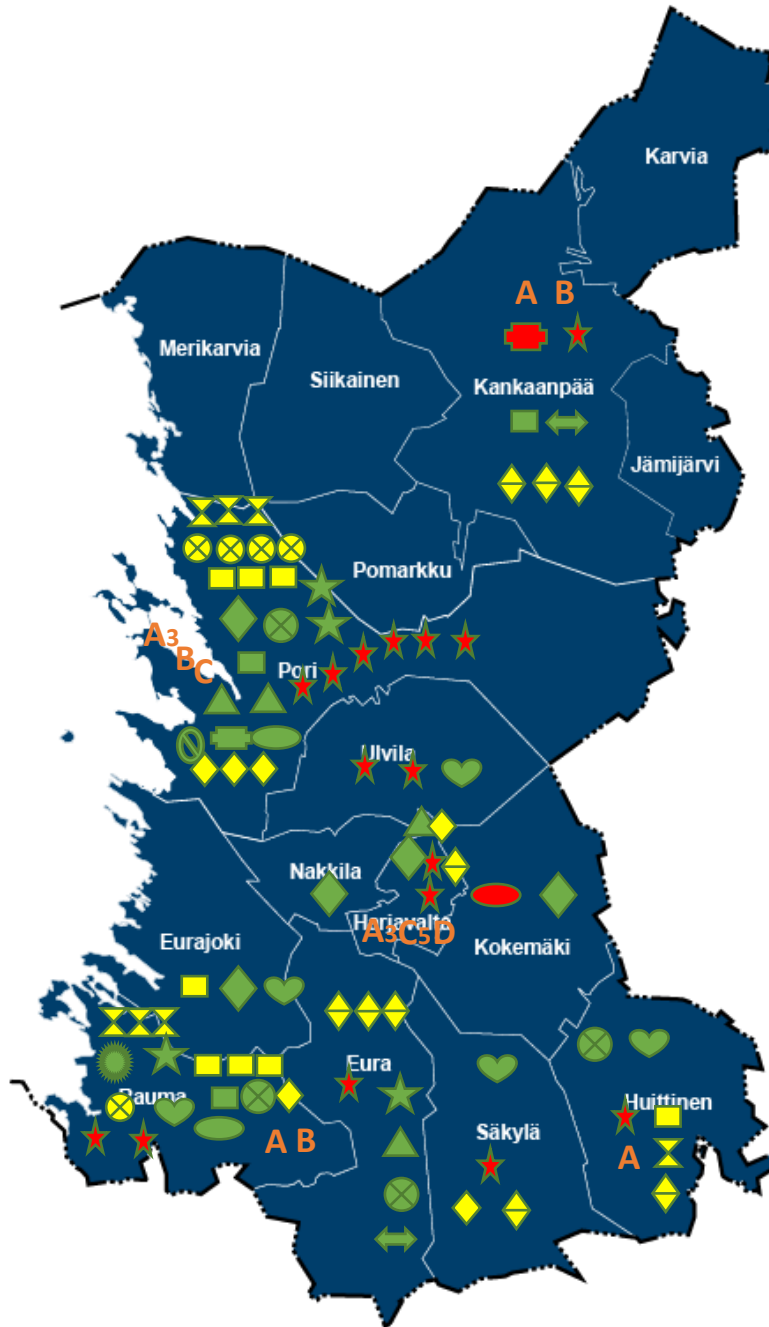
Kuntien päihde-/mielenterveyspalvelut 31.12.2022

- Päihdekliniikka
- Avomielenterveysyksikkö
- Työtoiminta (päimie)
- Päivätoiminta (päimie)
- Kohtaamispaikka
- Päihdekuntoutusyksikkö
- Katkaisuhuoltoasema
- 1-2 psyk.sh sote-keskuksessa
- Asumisyksikkö (päimie)
- Yhdistetty päihde-/mielenterveysyksikkö
- Kuntouttavan päihdetyön yksikkö

Aikuispsykiatrian yksiköt

- A3** Poliklinikka (3 eri poliklinikkaa)
- B** Päiväyksikkö
- C** Vuodeosasto
- D** Tay

Lisäksi **nuorisopsykiatriassa** 4 poliklinikkaa (Rauma, Huittinen, Hvalta, Kpää, Pori), päiväos.(Pori), vuodeosasto (Hvalta, Pori), avotyöryhmiä 3 (Pori)

Järjestösektorin palvelut

- Työtoiminta
- Päivätoiminta
- Kohtaamispaikka
- Tukitoiminta
- Tukitoimintaa max 1pv/vko

Ostopalvelut

- Asumisyksikkö (päimie)
- Päihdekliniikka
- Päihdekuntoutusyksikkö

Järjestöjen toimintaa Satakunnassa päihde- ja mielenterveystyössä

	Eura	Huittinen	Kessote	Porin yta	Posa	Rauma	Säkylä	
SRK:n toiminnot (pmt-näkökulma)			x	diakoniatyö		diakoniatyö	Koht.paikat Kepola ja Säkylä	
							mol 1x/vko + ruokajako 3x/vko	
AA-toiminta	X	2x/vko		2x/vko	Kokemäellä	X	14 ryhmää/vko	x
NA-ryhmät	X					x	6 ryhmää/vko	x
AI-Anon						x	1x/vko+2x/kk	x
Irti huumeista-ryhmä						x	1x/kk (läheisryhmä)	
Rahapeliryhmät				x	A-klin.Oy/Kmäki	x	1x/vko	
FinFami-Satakunta				x Hvalta	2x/kk	x	5x/vko	x
Ala-satakunnan mielenterveysyhdistys	x	2 vkon välein				x	1x/kk	x
Porin Hyvis				x	Haiku ja Kumu	x	6x/vko	x
Tukitalo			x	tarpeen muk.				
Einola			x	5x/vko				
Hyvän mielen talo (Friskituult)							x	5x/vko
Porin Sininauha:								
- Lissu					x			5x/vko
- Pointti					x			5x/vko
- Digiverstas					X			5x/vko
- Tiltti Satakunta					x		x	1x/vko
- Redi					x			5x/vko
A-Kilta				x Hvalta	5x/vko	x		6x/vko
Tukiranka:								
- Lumo					x			5x/vko
- Muru					x			2iltaa/vko
- Sarastus					x			5x/vko
Rauman seudun katulähetys:	x	1x/vko			xFructus			5x/vko
- Toivotalo							x	5x/vko
- Nuorisotakuutalo							x	5x/vko
- Työpaja							x	5x/vko
- Hehku			x	5x/vko				
- Voimatupa				2x/vko	Eurajoki			
Kriisikeskus Ankkuripaikka	x	??					x	5x/vko
Osmosentalo							x	5x/vko
Kris-Satakunta						x		5x/vko
<u>Kuntien kohtaamispaikkoja:</u>								
Merituuli							x	5x/vko
Ystävähavila Ykä				1x/vko	Nakkila			
Haiku				3x/vko	Harjavalta			
Kumu				5x/vko	Kokemäki			
Nuorten Kumu				4x/vko	Kokemäki			
Aikuisten kohtaamispaikka				1x/vko	Eurajoki			
Positiimi						x		5x/vko

Aikuisten toimialue

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuualue

Toiminnallisen kuntoutumisen palvelut

Tukitalo Merituuli

Kuntouttava työtoiminta Jopi

Kuntoutumisyksikkö Kipinä

Pajuranta

Työtoimintakeskus Pooki

Kohtaamispaikat*

Kuntouttava päivätoiminta
Tinki

Päiväkeskus Kumu

Toimintakeskus Tähti

Asumispalvelut

Ostopalvelut

Veturi

Liikkuva tuki

Sillanpielen
toimintakeskus

Asumisen
asiakasohjausyksikkö

Taiteilijankoti

Mielenterveys- ja päihdetyön vastaanottopalvelut

Ostopalvelut

Päihdekliniikkapalvelut

Psykososiaalisen tuen yksikkö

Porin katkaisuhuolto- ja kuntoutumisyksikkö

Psykiatrian palvelut ovat Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialueella.

Suurimmat muutokset

- Terapiat etulinjaan –hankkeen mukainen toiminta
- Keskitetyt päihdekuntoutumispäätökset
- Keskitetyt asumispalvelupäätökset

Vastaanottopalvelut

- Psykososiaalisen tuen yksikkö
 - Terapiat etulinjaan –hankkeen mukaiset toiminnot
 - Terapianavigaattori
 - Ohjatut omahoidot
 - Kognitiivinen lyhytterapia
 - Muita koulutuksia
 - Käynti kerrallaan
 - Verkkokoulutus Omatahto eli toipumisorientaatiokoulutus
 - Sotokeskuksiin moniammatillinen tiimimalli
 - Toimintojen yhtenäistäminen → yhtäläinen palvelu riippumatta asuinpaikasta
- Päihdeklinitkat
 - Osallistuvat yo. koulutuksiin
 - Läheiset yhä suurempi osuus asiakkaista
- Katkaisuhuolto- ja kuntoutumisyksikkö
 - Päihdekuntoutuksen palvelutarpeen arvioinnit ja päätöksenteko keskitetty
 - Oma yksikkö täynnä koko ajan
- Lisätään etävastaanottoja ja digivastaanottoja
- Hyvinvointialueen säästöt haastavat palvelutuotannon

Päihdekuntoutuspalvelut

- Katkaisuhuoltoasemalla saa apua päihteiden käytön keskeyttämiseen ja päihdekuntoutuksen aloittamiseen.
- Katkaisuhuolto on tarkoitettu välittömän katkaisuhoidon tarpeessa oleville. Se on lyhytaikaista akuuttihoitoa, jonka tarkoituksena on katkaista päihteidenkäyttö ja kohentaa asiakkaan fyysistä ja psyykkistä vointia. Yksikössä toteutetaan vieroitushoitoa lääkeriippuvaisille, päihteiden sekakäyttäjille, huumausaineiden käyttäjille sekä peliriippuvuudesta kärsiville. Yksikössä tehdään myös korvaushoitoasetuksen mukaisia korvaushoidon aloituksia.
- Katkaisuhuoltoasema toimii myös ennaltaehkäisevänä ja jatkohoitoon ohjaavana hoitopaikkana.
- Ympäri vuorokautista päihdekuntoutusta tarjoava Kuntoutumisyksikkö toimii jatkokuntoutumispaikkana, kun akuutti päihdekierre on katkaistu joko katkaisuhoidossa, sairaalassa tms. tai omatoimisesti kotona. Tavoitteena on vapautuminen riippuvuuskierteistä ja elämänhallinnan lisääminen, tukea päihde- tai muun riippuvuusongelman asiakkaan henkilökohtaista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä osallisuutta yhteiskuntaan. Kuntoutumisyksikössä ei käytetä pkv-lääkkeitä.
- Yksikössä toimii sekä avoimia että suljettuja ryhmiä.
- Hyvinvointialueen ostopalveluista päättäminen on keskitetty tänne. Yhdenvertainen palvelu.
- Lisäksi ryhmiä Yhteisökeskus Otavassa.

Päihdeklinitkat

- Päihdeklinitkat ovat avohoitoa toteuttavia yksikköjä päihde- ja muille riippuvuusongelmallisille (esim. peliriippuvuus) sekä heidän läheisilleen. Päihdeklinitkat tukevat myös elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä.
- Päihdeklinitkan palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia. Päihdeklinitkalle ei tarvita lähetystä.
- Päihdeklinitkalta saa terapeutista keskusteluapua sekä apua sosiaalisten ongelmien selvittelyyn
- Päihdeklinitkan palveluihin kuuluvat mm.
 - Akuutin päihdekierteen katkaisu
 - Päihteiden käytön pitkäaikaisvaikutusten lieventäminen
 - Raittiuden tukeminen
 - Opiattiriippuvuuden korvaushoito
 - Päihderiippuvuus- ja ajo-oikeusseuranta
 - Työpaikkojen hoitoonohjaukset
- Porissa ja Raumalla erilliset klinitkat, muilla alueilla psykiatriset sairaanhoitajat tekevät yhdennetysti mielenterveys- ja päihdetyötä. Keski-Satakunnassa päihdetyö pääosin ostetaan A-klinitkka Oy:ltä.

Terveysneuvontapisteet

- Ovat suonensisäisten huumeiden käyttäjille tarkoitettuja matalan kynnyksen paikkoja, jossa asiakkaat asioivat nimimerkillä.
- Tarjoavat asiakkailleen terveysneuvontaa ja ohjausta sekä mahdollisuuden vaihtaa käytetyt käyttövälineet puhtaisiin.
- Toiminnan tavoitteena on päihteistä ja päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ja tartuntatautien vähentäminen sekä käyttäjien syrjäytymisen ja/tai syrjäytymiskierteen ehkäiseminen.
- Asiakkaita noin 400 (v.2021), neuloja vaihdettu noin 360000 kpl (v. 2021)

- Porissa ti ja to 14-16
- Raumalla 5 pvnä/vko (6-8h/pvä)
- Kankaanpää (tapaamisesta asiaan liittyen sovittava etukäteen)
- Kokemäki keskiviikkoisin 13-15
- Eura keskiviikkoisin 15-16

Huomioon otettavaa

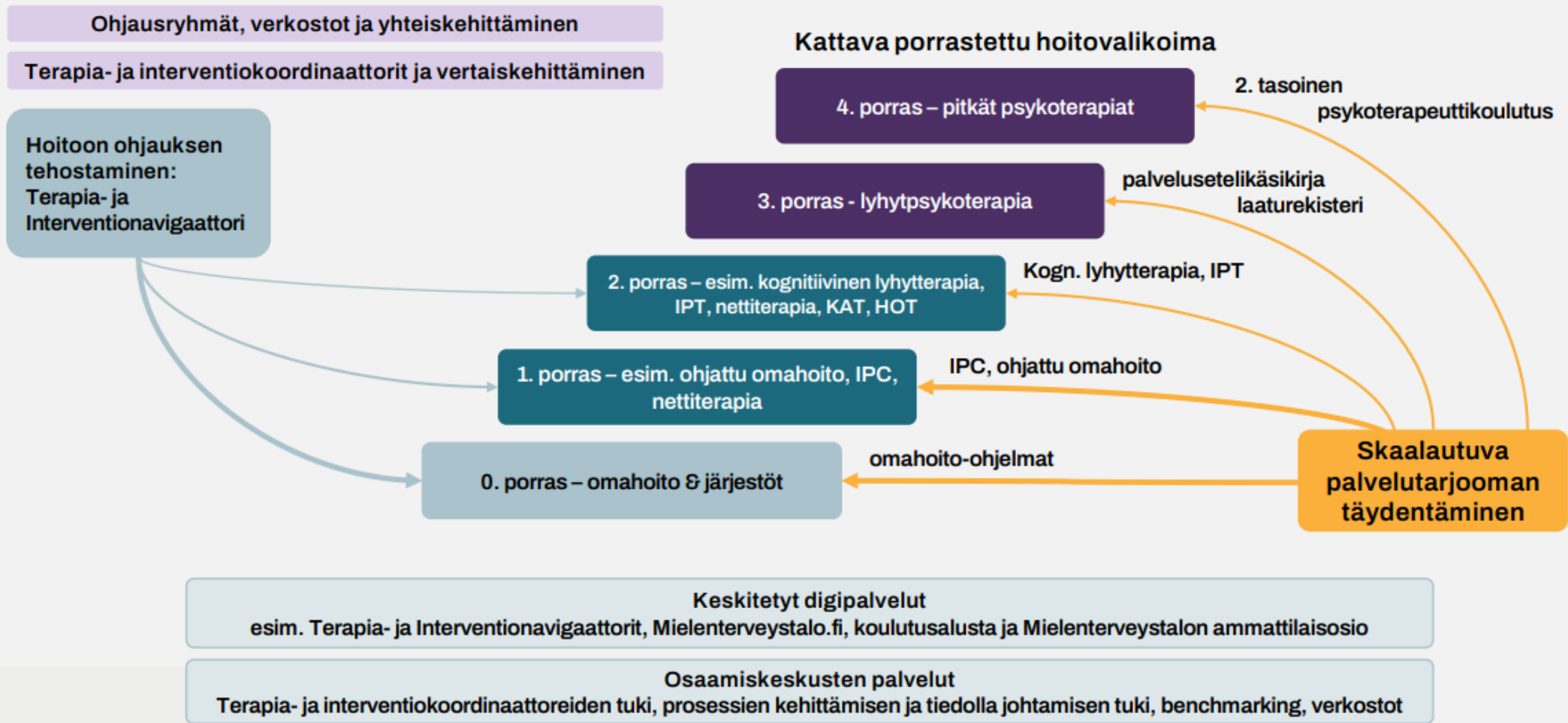
- Erilaiset riippuvuusongelmat näyttävät lisääntyvän ja se vaatii ammattilaisten jatkuvaa kouluttautumista ja organisaatiolta huolehtimista siitä, että ammattilaisia on riittävästi.
- Palveluiden saatavuuden näkökulmasta on keskeistä, että asiakas, joka on ajautumassa yhä syvemmälle päihteisiin tai on hankalassa päihdekierteessä, kokee tulevansa kohdatuksi arvokkaana ihmisenä → kohtaamisen osaaminen peruspalveluissa!
- Palveluihin pääsyn haasteet
- Sote-keskuksiin tulevan moniammatillisen tiimimallin hyödyntäminen → mahdollisuus systeemiseen kysymiseen päihteistä ja rahapelaamisesta.
- Onnistuuko palveluiden painopisteen on siirto erityistason palveluista perustason palveluihin, joissa otetaan päihdeasiat vakavasti → palvelujen saaminen varhaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä?
- Riittävän konsultaation tuella ammattilainen voi auttaa asiakasta monessa asiassa, vaikkei hän olisikaan juuri päihde- tai mielenterveysammattilainen.
- Asiakkaan näkökulmasta häpeäleima estää avun hakemista varhaisessa vaiheessa. Stigman vastainen työskentely.
- Nuoria päihdeongelmaisia paljon, nuorten huumekuolemia enemmän kuin koskaan.

Psykososiaalisen tuen yksikkö

- Porissa, Raumalla, Keski-Satakunnassa ja Kankaanpäässä erilliset työryhmät, Huittisissa, Eurassa ja Säkylässä 2-3 työntekijää terveyskeskuksissa.
- Toiminta vastaa lyhytaikaisiin hoidon ja tuen tarpeisiin mm. elämän kriisi- tai muissa ongelmatilanteissa, ihmissuhdeongelmissa sekä mielenterveyttä koskevissa ongelmissa. Sen tavoitteena on tukea asiakkaiden toimintakyvyn kohentumista sekä lisätä asiakkaiden valmiuksia itse ratkaista ongelmiaan.
- Käynnit ovat asiakkaille maksuttomia ja keskustelut luottamuksellisia.
- Asiakkuusjaksot pyritään pitämään lyhyinä (toimijuuden vahvistaminen).
- Systemaattisuus ja yhdenmukaisuus
 - Terapianavigaattori, ohjattu omahoito, etulinjan lyhytterapia
 - ADHD; lääkityksen seuranta
 - Käynti kerrallaan –toimintamalli
 - Omatahto -toipumisorientaatiokoulutus
- Ajanvarauksettomat vastaanotot
- Korkeakouluopiskelijat hoidetaan YTHS:n yksikössä.

Kokonaisratkaisun rakenne ja osat: Terapiat etulinjaan -toimintamalli

Asumispalvelut

- Oma palvelutuotanto

- Veturi (etäosastotoiminta, intensiivikuntoutus)
- Taiteilijankoti
- Sillanpieli

- Ostopalvelut

- Syksy 2022

- Tehostettu pa, asiakkaita 182
 - Tavallinen pa, asiakkaita 99
 - Tuettu asuminen, asiakkaita 187

- Huhtikuu2024

- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen 148 asiakasta
 - Yhteisöllinen asuminen 134 asiakasta
 - Tuettu asuminen 155 asiakasta

➔ Haaste: Asiakkaita on vähemmän, mutta ostopalvelun kustannukset ovat nousseet.

- Satakunnassa palvelun järjestäjät toimineet hyvin eri tavoin, mistä hyvinvointialue on saanut kalliin perinnön.
- Vastuualueen kustannuksista noin 60 %.

Asumisen asiakasohjausyksikkö ASSI

- Asumisen asiakasohjausyksikkö (Assi) koordinoi Satakunnan hyvinvointialueen omia mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluja sekä asiakasohjausta ostopalveluyksiköissä tuotettavaan asumispalveluun.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelupäätökset ja asumispalveluiden koordinointi tapahtuu Assissa. Yhdenvertainen palvelu.
- Asumisen palvelupäätökset perustuvat Assin työntekijän tekemään asumisen palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeen arviointi tapahtuu yhteistyössä asiakkaan ja asiakkaan lähiverkoston kanssa.
- Assi-työryhmä (esihenkilö, sosiaalityöntekijä ja kolme sosiaaliohjaajaa) on asiakkaan ja palveluntuottajien tukena koko asiakkuuden ajan.

Liikkuva tuki Liitu

- Liikkuva tuki eli LiiTu on jalkautuvan työn malli, joka tukee, auttaa ja ohjaa yksilöllisesti asiakasta mahdollisimman itsenäiseen pärjäämiseen ja osallisuuteen omassa arjessaan. Tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä sekä vähentää sairaala- ja laitospäivien tarvetta. Asiakasta tuetaan sekä asiakkaan kotona ja kodin ulkopuolella muissa asiakkaan toimintaympäristöissä.
- LiiTu on suunnattu 18 - 65 -vuotiaille perusturvan alueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujille, neuropsykiatrisille asiakkaille tai elämänhallintakriisissä oleville asiakkaille.
- LiiTu-työ on tavoitteellista, lyhytkestoista ja yksilölliseen asiakassuunnitelmaan pohjautuvaa. LiiTu tukee ja ohjaa konkreettisesti arjen hallinnassa. LiiTu-työryhmään kuuluu vastaava sairaanhoitaja, kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja kaksi mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautunutta lähihoitajaa.
- Toimitaan asunto ensin -periaatteen mukaan: pysyvä koti ja muuttuvat, väliaikaiset palvelut.
- Toiminnan viitekehyksenä on toipumisorientaation, jolloin tavoitellaan sitä, että henkilö pystyy elämään omasta mielestään tyydyttävää, toiveikasta ja osallistuvaa elämää sairauden tuomien rajoitteiden kanssa. Eli asiakkaat pärjäävät omillaan, oma arki sujuu.
- Tuen kesto ja intensiivisyys vaihtelevat asiakkaan tarpeen mukaan. Ajallisesti asiakkuus kestää muutamasta kuukaudesta eteenpäin, ei vuosien asiakkuuksia, eli palvelu on aina määräaikaista ja melko lyhytjaksoista.
- Arki = ihmisen normaali elämä 24/7, hoitotoimet ja avustetut viranomaiskohtaukset ovat 'poikkeamia' ihmisen arjesta.
- LiiTu:ssa jossain määrin painottuvat nyt enemmän nuoret, joilla eristäytyneisyyttä (käynnit enemmän kodista ulospäin suuntautuvia).

Asumispalveluiden kehittäminen

- Sairaalahoidon lyhentäminen esim. palveluohjausprosessia ja asumisratkaisuja kehittämällä.
- Sairaalahoidon jälkeen intensiivinen joko kotiin tehtävän työn arviointijakso tai intensiivijakso/arviointijakso asumispalveluissa: Voidaan arvioida todellinen toimintakyky ilman asunnon menettämistä ja laitostumista (oma koti edustaa pysyvyyttä). Oman Veturi -asumisyksikön rakenteellinen ja toiminnallinen muutos käynnissä.
- Kokeilu aktivointijaksosta, jolla pyritään ratkomaan haastetta, jossa asumispalvelusta on tullut asiakkaalle ”pysyvä olotila”.
- Intervallijaksojen ja aktivointijaksojen hyödyntäminen kotiin vietävän ja kevyemmän asumisen tukena
- Etäosastotoiminta
- Saaga-hanke
- Kilpailutus toteutettu. Täysin erilaiset sopimukset eri puolella maakuntaa yhtenäistetty.
- Oman asumispalvelutoiminnan kehittäminen
- Toipumista edistävän työtteen vahvistaminen esim. toipumisorientaatiokoulutuksen avulla (netissä jatkuvasti saatavilla kaikille mielenterveys- päihde- ja psykiatrian työntekijöille); motivointi, tavoitteellisuus, osallisuus, asennemuutos... Paljon muitakin koulutuksia käynnissä.
- Jalkautuvan asumisen tuen työn lisääminen (Porissa valmiina kansallisesti tavoiteltava malli).
- Asumispalveluissa asiakkaita noin 600 + jalkautuvassa työssä noin 200.

Toiminnallisen kuntoutuksen palvelut

- Toiminnallisen kuntoutuksen perustehtävä on edistää asiakkaan kokonaisvaltaista kuntoutumista, sekä mahdollistaa jokaisen asiakkaan oman yksilöllisen prosessin toteutuminen kuntoutumisessa.
- Työtoiminta
 - Alihankintatöitä ja tuettua työtä ("avotyö") sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille. Tavoitteena työ, opiskelu, mielekäs arki
 - Jopi (Pori)
 - Pooki (Rauma)H
- Päivätoiminta
 - Palveluohjausta, keskusteluapua, tukea arjessa selviytymiseen ja yksinäisyyden poistamiseen vertaistukea
 - Tinki (Pori)
 - Merituuli (Rauma)
 - Pajuranta (Eura)
 - Tähti (Pohjois-Satakunta)
 - Kumu (Kokemäki)
- Matalan kynnyksen toiminta
 - Palvelu on tarkoitettu kaikille aikuisille. Toiminta on sosiaalista kuntoutusta ja palveluohjausta, lisäksi sillä tavoitellaan yksinäisyyden ehkäisyä, tunnetta kuulua joukkoon, saada keskusteluapua ja vertaistukea.
 - Positiimi (Pori)
 - Haiku (Harjavalta)
 - Tähti

Toiminnallisen kuntoutuksen palveluiden kehittäminen

- Tilahaasteet toiminnallisen kuntoutuksen yksiköissä ympäri maakuntaa.
- Toimintaa kehitetään yhä enemmän kuntouttavaan suuntaan, ei ikuisuusasiakkaita tässä (kuten ei asumispalveluissa eikä vastaanottopalveluissakaan)
- Työvalmennuksen kehittämistä yksiköissä, haasteena avotyöpaikkojen puute.
- Hykke-toiminta Raumalle ja Keski-Satakunnan alueelle
- Jalkautuva toiminnallinen kuntoutus

Muutosohjelma

1.2. Painopiste on siirretty erikoissairaanhoidosta perustasolle ja yhteistyö on sujuvaa

Kiitos